

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN !

A Fővárosi Ítéltábla dr. Zeisz Ottó ügyvéd által képviselt felperesnek, az 1000. sz. Ügyvédi Iroda által képviselt alperes ellen, kölcsön visszafizetése iránt indított perében, a Pest Megyei Bíróság 2010. március 2. napján meghozott, 13.P.25.282/2008/16. számú ítélete ellen, az alperes részéről 17. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán, meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja, és a kamatfizetés kezdő időpontját 2009. március 4. napjában határozza meg. Egyebekben az első fokú ítéletet helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 nap alatt 200.000 (kettőszázezer) forint másodfokú perköltséget.

Megállapítja, hogy a le nem rótt 456.000 (négy százötvenhatezer) forint fellebbezési eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

.

I n d o k o l á s

A felperes módosított keresetében 7.600.000 forint tőke és ennek 2005. január 14-től számított késedelmi kamata megfizetésére kérte kötelezni az alperest a Ptk. 677. § (1) bekezdésének c) pontjára és a Ptk. 683. § (1) bekezdésére hivatkozással. Kérelme indokául előadta, hogy G. I. - az alperes néhai édesanyja - mint adós részére 8.100.000 forint összegű kamatmentes baráti kölcsönt nyújtott, amelyből a kölcsönvevő 1999-ben 500.000 forintot, míg az alperes testvére, Cs. M. - volt II. rendű alperes - az elsőfokú eljárás során 3.800.000 forintot fizetett vissza részére. Közlése szerint az adós által fizetett összeget a tőketartozásra, míg az utóbbit az adós halálát követő naptól, azaz 2000. augusztus 10. napjától 2005. január 13-ig terjedő időszakban felgyűlt késedelmi kamattartozásra számolta el.

Az alperes a kereset elutasítását kérte.

Az elsőfokú bíróság fellebbezéssel támadott ítéletével kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 7.600.000 forintot és ezen összegnek 2005. január 14-től a kifizetés napjáig a késedelemmel érintett naptári félét megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű késedelmi kamatát. Megállapította, hogy az alperes felelőssége a tőketartozásért és kamataiért összesen 8.347.308 forint erejéig áll fenn. Kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 706.000 forint perköltséget.

Az elsőfokú bíróság ítélete indokolásában megállapította, hogy a perbeli kölcsönszerződésből eredően az alperesnek 7.600.000 forint tőketartozása áll fenn, figyelemmel arra, hogy az alperes csupán állította, azonban a Pp. 164. § (1) bekezdésében foglalt kötelezettsége ellenére nem bizonyította, miszerint a tartozás a felperes részére teljes mértékben kiegyenlítésre került; az e körben előterjesztett tanúbizonyítás iránti indítványától az alperes elállt.

Az elsőfokú bíróság a felperes késedelmi kamatkövetelésének mértékét és a késedelmi kamat fizetésének kezdő időpontját - a keresettel egyezően - alaposnak találta, tekintettel arra, hogy a felperes a Ptk. 280. § (1) bekezdés a) pontja szerint a tartozását az alperes édesanyjától visszakövetelte, aki megkezdte a kölcsön visszafizetését. Ezért ezen időponttól a tőketartozás után késedelmi kamat megfizetése terhelte annak ellenére, hogy a felperes tőle a késedelmi kamat megfizetését nem követelte. Az ítélet szerint a felperes az adós törvényes örökösei - az alperes és testvére, Cs. M. - részére 2003. május 13-án írt felszólító levelével a perbeli követelést vitathatatlanul lejárttá tette, ezért az alperest ezen időponttól egyértelműen terheli a késedelmi kamatfizetési kötelezettség. Az elsőfokú bíróság a 3.800.000 forint összegű teljesítést a Ptk. 293. §-a alkalmazásával az adós halálát követő naptól kezdődően esedékes késedelmi kamatokra számolta el, ezért az alperes a továbbra is fennálló teljes 7.600.000 forint összegű tőketartozást és annak 2005. január 14. napjától esedékes késedelmi kamatait köteles a felperes részére megtéríteni. A bíróság megállapította, hogy a Ptk. 679. § (1) bekezdése értelmében a perbeli tartozásért az alperes felelőssége örökrésze - mindösszesen 8.347.308 forint - erejéig áll fenn.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az alperes élt fellebbezéssel, melyben annak megváltoztatásával a kereset elutasítását kérte. Fellebbezése indokául megismételte az elsőfokú bíróság által előadottakat: a keresetben megjelölt 7.600.000 forint tőkeösszeget néhai édesanyjának élettársa visszafizette a felperesnek, amely tényről a 2001. évben megtartott hagyatéki tárgyaláson nem volt tudomása. Álláspontja szerint a kamatfizetés kezdő időpontját tévesen határozta meg az elsőfokú bíróság az édesanya halálát követő napban, ugyanis őt késedelmi kamatfizetési kötelezettség csupán a keresetlevél benyújtásától kezdődően terheli. Sérelmezte a testvére által megfizetett 3.800.000 forint elszámolási módját is.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte. Előadta: amennyiben a bíróság az alperes késedelmi kamatfizetési kötelezettségét a részére megküldött felszólító levél keltétől, 2003. május 13. napjától számítja, a Cs. M. által megfizetett összeg 2009. február 15. napig terjedő időtartamra esedékes késedelmi kamatkövetelést fedezi.

A fellebbezés részben alapos.

Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg az alperest terhelő tőketartozás mértékét, ebben a tekintetben a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletével és annak indokaival egyet ért.

A Fővárosi Ítéltábla nem osztotta az elsőfokú bíróság azon álláspontját, miszerint az alperes az édesanya halálát követő naptól köteles késedelmi kamat megfizetésére. A felperes kamatmentes kölcsönt nyújtott a néhai adós részére, amely az adós halálát követően - szerződésmódosítás hiányában - nem vált üzleti kamattal terhelt tartozássá. A Ptk. 677. § (1) bekezdésének c) pontja értelmében hagyatéki tartozásnak minősül az örökhagyó tartozása. Ennél fogva az örökhagyónak más harmadik személlyel szemben fennállt kölcsöntartozása - a kölcsönszerződés szerinti feltételekkel egyezően - hagyatéki tartozásnak minősül. A jelen esetben a szerződő felek a kölcsön visszafizetésének határidejét nem határozták meg, ezért az adós, illetve jogutódai késedelme, a Ptk. 298. § b) pontjára figyelemmel akkorcsak akkor következett be, amikor a felperes a jogutódokat a tartozásuk megfizetésére felszólította. A felperes felszólító levelét az alperes 2003. május 14. napján igazoltan átvette, így a Ptk. 301. § (1) bekezdése értelmében 2003. május 15. napjától kezdődően késedelmi kamat fizetésére köteles. A másodfokú bíróság ezen időponttól kezdődően a Polgári Törvénykönyv módosításáról szóló 2000. évi LXXXVIII. tv. 3. §-a alkalmazásával 2004. december 31. napjáig a költségvetési törvényben meghatározott évi 11 %-os kamat, míg 2005. január 1. napjától kezdődően a 2005. évi költségvetésről szóló 2004. évi CXXXV. tv. 134. §-án keresztül alkalmazandó Ptk. 301. § (1) bekezdése szerinti, a késedelemmel érintett naptári félét megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamat figyelembevételével számolta el az alperesi kamattartozást: a Cs. M. által megfizetett 3.800.000 Ft összegű törlesztés a 7.600.000 Ft tőke után 2009. március 3. napjáig esedékes késedelmi kamatokat fedezte, ezért az alperest 2009. március 4. napjától kezdődően terheli a kamatfizetési kötelezettség. Mivel a

részteljesítésre 2009. április 10. napján került sor, ezért a törlesztés a tőkekövetelés csökkentésére már nem nyújtott fedezetet.

Mindezekre figyelemmel a másodfokú bíróság a Pp. 253. § (2) bekezdésére figyelemmel az elsőfokú bíróság ítéletét a késedelmi kamatfizetés kezdő időpontja vonatkozásában a rendelkező részben írtak szerint megváltoztatta.

A Fővárosi Ítéltábla a per főtárgya kérdésében eredménytelenül fellebbező alperest a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte a felperes másodfokú perköltségének megfizetésére, melyet a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (1) bekezdés a) pontja, és (5)-(6) bekezdése alapján mérsékelt összegben állapított meg, tekintettel a ténylegesen kifejtett ügyvédi tevékenységre.

Az alperes részleges költségmentessége folytán le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket a 6/1986. (VI. 26) IM rendelet 14. §-a alapján az állam viseli.

, 2011. április 7.

Dr. Németh László s. k. a tanács elnöke Dr. Molnár Ágnes s. k. előadó bíró Dr. Merőtey Anikó s. k. bíró